

โรคใบหงิก(โรคจู้)

โรคใบหงิก (โรคจู้)

สาเหตุเกิดจาก เชื้อไวรัส *Rice Ragged Stunt Virus*
พบมาก ในนาชลประทาน เขตภาคกลาง

ลักษณะอาการเป็นอย่างไร ?

ต้นข้าวเป็นโรคได้ ทั้งระยะกล้า แดกกอ ตั้งท้อง
อาการของต้นข้าวที่เป็นโรค สังเกตได้ง่าย คือ ข้าวต้น
เตี้ย ไม่พุ่งสูงเท่าที่ควร ใบสีเขียวเข้ม แคบและสั้น ใบ
ใหม่แตกช้ากว่าปกติ และเมื่อแตกพุ่งขึ้นมาไม่ค่อย
สมบูรณ์ ปลายใบบิดเป็นเกลียว เป็นลักษณะเด่นที่
เรียกว่า **โรคใบหงิก** นอกจากนี้ยังสังเกตเห็นขอบใบ
แห้งริ้นและเส้นใบบวมโป่งเป็นแนวยาวทั้งที่ใบและ
กาบใบ ข้าวที่เป็นโรคออกรวงล่าช้าและให้รวงไม่
สมบูรณ์ รวงให้เมล็ดลีบเป็นส่วนใหญ่ เมล็ดต่างเสีย
คุณภาพเป็นส่วนใหญ่ ผลผลิตลดลงประมาณ 30 ถึง
70 เปอร์เซ็นต์ และถ้ามีโรคแทรกเข้าซ้ำเติม เช่น โรค
เมล็ดต่างและโรคใบขีดสีน้ำตาล ซึ่งทั้งสองโรคนี้มัก
พบเสมอกับข้าวที่เป็นโรคใบหงิก อาจทำให้ผลผลิต
เสียหายถึง 100 เปอร์เซ็นต์

การแพร่ระบาด

การแพร่ระบาดสามารถถ่ายทอดโรคได้โดยแมลง
พาหะ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล และเชื้อไวรัสคงอยู่ใน
ตอซัง และหญ้าบางชนิด

การป้องกันกำจัดทำอย่างไร ?

- 1) กำจัดหรือทำลายเชื้อไวรัส โดยไถกลบหรือ
เผาตอซังในนาที่มีโรค กำจัดวัชพืช
โดยเฉพาะวัชพืชใกล้แหล่งน้ำที่เป็นที่อยู่
อาศัยและขยายพันธุ์ของแมลงพาหะ
- 2) ปลูกข้าวพันธุ์ต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล
เช่น สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 2 สุพรรณบุรี 60

สุพรรณบุรี 90 ปทุมธานี 1 พิษณุโลก 2
ชัยนาท 1 และชัยนาท 2 และไม่ควรปลูก
พันธุ์เดียวกันติดต่อกันเกิน 4 ฤดูปลูก ควรปลูก
สลับกันระหว่างพันธุ์ต้านทานสูงกับพันธุ์
ทนทานหรือพันธุ์อ่อนแอปานกลาง โดย
พิจารณาอายุเก็บเกี่ยวให้ใกล้เคียงกัน เพื่อลด
ความเสียหายเมื่อเกิดการระบาดรุนแรง

- 3) ในแหล่งที่มีการระบาด และควบคุมระดับน้ำ
ในนาได้ หลังปักดำหรือหว่าน 2-3 สัปดาห์
จนถึงระยะตั้งท้องควบคุมน้ำในแปลงนาให้
พอดินเปียก หรือมีน้ำเรี่ยผิวดินนาน 7-10 วัน
แล้วปล่อยให้แห้งให้ตัวเองสลับกันไป จะ
ช่วยลดการระบาดของเพลี้ยได้
- 4) เมื่อข้าวอายุ 30-45 วัน แมลงส่วนใหญ่ที่พบ
เป็นตัวอ่อน ให้ใช้สารฆ่าแมลง ไดโนทีฟูเรน
หรือ บูโพรเฟซิน หรือ อีโทเฟนพอกซ์ ไม่
ควรใช้สารฆ่าแมลงผสมกันหลายๆ ชนิด หรือ
ใช้สารฆ่าแมลงผสมสารป้องกันกำจัดโรค
หรือสารกำจัดวัชพืช เพราะอาจทำให้
ประสิทธิภาพของสารฆ่าแมลงลดลง
- 5) เมื่อพบแมลงส่วนใหญ่เป็นตัวเต็มวัยจำนวน
มากกว่า 1 ตัวต่อต้นในระยะข้าวตั้งท้องถึง
ออกรวง ใช้สารไทอะมีโทแซม (แอคทารา
25% ดับบลิวพี) อัตรา 2 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20
ลิตร หรือสารไดโนทีฟูเรน (สตาร์เกิล 10%
ดับบลิวพี) อัตรา 15 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร
- 6) ไม่ควรใช้สารฆ่าแมลงที่ทำให้เพิ่มการระบาด
ของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล (resurgence)
หรือ สารกลุ่มไพริทรอยด์สังเคราะห์ เช่น
ไซเพอร์มีทริน ไซฮาโลทริน เดลต้ามีทริน
เนื่องจากสารกลุ่มนี้ไปทำลายแมลงศัตรู
ธรรมชาติ จึงทำให้เกิดการระบาดรุนแรงของ
เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล
- 7) ถ้าปฏิบัติได้ เมื่อมีโรคระบาดรุนแรง ควรงด
ปลูก 1 – 2 ฤดู เพื่อตัดวงจรชีวิตแมลงพาหะ

ลักษณะการดูดกินของตัวอ่อนเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล